

CENTRUL NAȚIONAL
ANTICORUPȚIE AL
REPUBLICII MOLDOVA

НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЦЕНТР
ПО БОРЬБЕ С КОРРУПЦИЕЙ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

MD-2004, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 198
Tel. (+373) 22-25-72-94

Nr. 12/1069 din 01.03 2021

Doamnei Zinaida GRECEANȚI
Președinte al Parlamentului
Republicii Moldova

Stimată doamnă Greceanți,

Prin prezenta, în conformitate cu prevederile art.44¹, alin.(2) al Legii nr.1104-XV din 06.06.2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție, vă informăm că Raportul de activitate al Centrului pentru anul 2020 a fost plasat pe pagina web oficială a instituției: www.cna.md și poate fi accesat la compartimentul: Studii și analize/Rapoarte de activitate.

Cu respect,
director adjunct

Vadim COJOCARU

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA	
D.D.P. Nr.	456
"02" 03	2021
Ora	

RAPORT DE ACTIVITATE 2020

CUPRINS

PREFAȚĂ.....	2
COMBATEREA CORUPȚIEI.....	4-10
Procese penale examinate.....	10
Asigurarea și respectarea drepturilor omului în cadrul aplicării măsurilor procesuale de constrângere.....	11
RECUPERAREA BUNURILOR INFRAȚIONALE.....	11-13
PREVENIREA CORUPȚIEI.....	13
Măsuri de sensibilizare și educație anticorupție.....	14-17
Expertiza anticorupție a actelor normative.....	17-18
Evaluarea integrității instituționale.....	19
ANALIZA STRATEGICĂ ȘI OPERAȚIONALĂ A CORUPȚIEI.....	19-21
MONITORIZAREA ȘI EVALUAREA POLITICILOR ANTICORUPȚIE.....	21-24
COOPERAREA INTERNAȚIONALĂ.....	25-27
INTERACȚIUNEA CU SOCIETATEA CIVILĂ.....	27-28
OBIECTIVE ȘI PRIORITĂȚI PENTRU ANUL 2021.....	29

PREFAȚĂ

În calitatea sa de organ specializat în prevenirea și combaterea actelor de corupție, celor conexe corupției și faptelor coruptibile, Centrul, de rând cu acțiunile interne întreprinse, în procesul de cooperare regională și internațională, promovează consecvent imaginea țării noastre atât pe plan intern, cât și extern.

În perioada de raport, Centrul și-a desfășurat activitatea în conformitate cu Planul de acțiuni pentru anul 2020, aprobat prin Hotărârea Colegiului Centrului din 31.01.2020.

Activitatea Centrului a fost axată pe realizarea eficientă a atribuțiilor instituționale prevăzute în art.4 din Legea nr.1104-XV din 06.06.2002 *cu privire la Centrul Național Anticorupție*:

- prevenirea, depistarea, cercetarea și curmarea contravențiilor și infracțiunilor de corupție și a celor conexe corupției, precum și a faptelor de comportament corupțional;
- efectuarea expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și a proiectelor de acte normative ale Guvernului, precum și a altor inițiative legislative prezentate în Parlament, în vederea corespunderii lor cu politica statului de prevenire și combatere a corupției;
- efectuarea evaluării integrității instituționale în condițiile Legii nr.325 din 23.12.2013 privind evaluarea integrității instituționale, monitorizarea implementării planurilor de integritate și aprecierea progreselor realizate;
- efectuarea analizei operaționale și strategice a actelor de corupție, a actelor conexe corupției și a faptelor de comportament corupțional, a informației privind studiile analitice ale fenomenului corupției;
- recuperarea bunurilor infracționale.

În vederea realizării eficiente a misiunii și obligațiilor ce îi revin, conform competenței, Centrul pune accentul de bază pe colaborarea cu alte instituții publice naționale, organizații și autorități similare din alte țări și, încheind în acest scop, acorduri bilaterale, promovând schimbul de informații, bune practici și experiență în domeniul prevenirii și combaterii corupției, accesul la bazele de date pentru efectuarea analizelor strategice și operaționale, financiare, patrimoniale, care influențează benefic prevenirea, descoperirea și cercetarea infracțiunilor de corupție.

În acest context, menționăm inițiativa mai multor instituții de stat de a încheia acorduri de colaborare, în scopul obținerii suportului Centrului în prevenirea și combaterea corupției.

Astfel, pe parcursul anului 2020 de către Centrul Național Anticorupție au fost încheiate acorduri/protocoale adiționale cu: Ministerul Educației, Culturii și Cercetării; Ministerul Finanțelor (în domeniul obținerii și valorificării mijloacelor din fondurile externe); Agenția Proprietății Publice; Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică; Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor; Academia ”Ștefan cel Mare”; Universitatea Tehnică a Moldovei; Agenția Servicii Publice; AO Institutul Internațional al Generațiilor XXL; Primăria mun.Chișinău; Serviciul Fiscal de Stat. Urmare încheierii acordurilor, colaboratorii Centrului au obținut acces la mai multă informație, fapt care facilitează activitatea instituției, iar prin unificarea eforturilor se va asigura prevenirea și combaterea acestui flagel.

În cadrul activităților desfășurate de autoritățile internaționale anticorupție, Centrul a reușit să se impună prin activitatea sa de monitorizare, analiză și evaluare a obiectivelor trasate, a integrității instituționale și profesionale, clasându-se printre primele autorități din Republica Moldova, care promovează constant aceste priorități.

Astfel, Republica Moldova (reprezentată de Centrul Național Anticorupție la diferite forumuri) cooperează eficient cu organizațiile internaționale, inclusiv prin informarea sistematică a acestora cu privire la acțiunile de prevenire și combatere a corupției.

În această ordine de idei, având în vedere proiectele de asistență tehnică de care Centrul beneficiază, au fost elaborate un șir de recomandări de către experții internaționali privind ajustarea cadrului legislativ și instituțional la standardele europene, recomandări care au transpuse într-un șir de acte normative și documente de politici relevante, care asigură consolidarea unor instrumente eficiente și calitative în procesul de prevenire și combatere a corupției.

Drept rezultat, Parlamentul a adoptat, prin Hotărârea nr.56 din 30.03.2017, Strategia Națională de Integritate și Anticorupție pentru anii 2017-2020. În acest document de politici au fost incluși 8 piloni, pe care se sprijină Sistemul național de integritate și care cuprinde acțiunile întregii societăți – de la Parlament până la societatea civilă și mass-media, ultimele având un rol

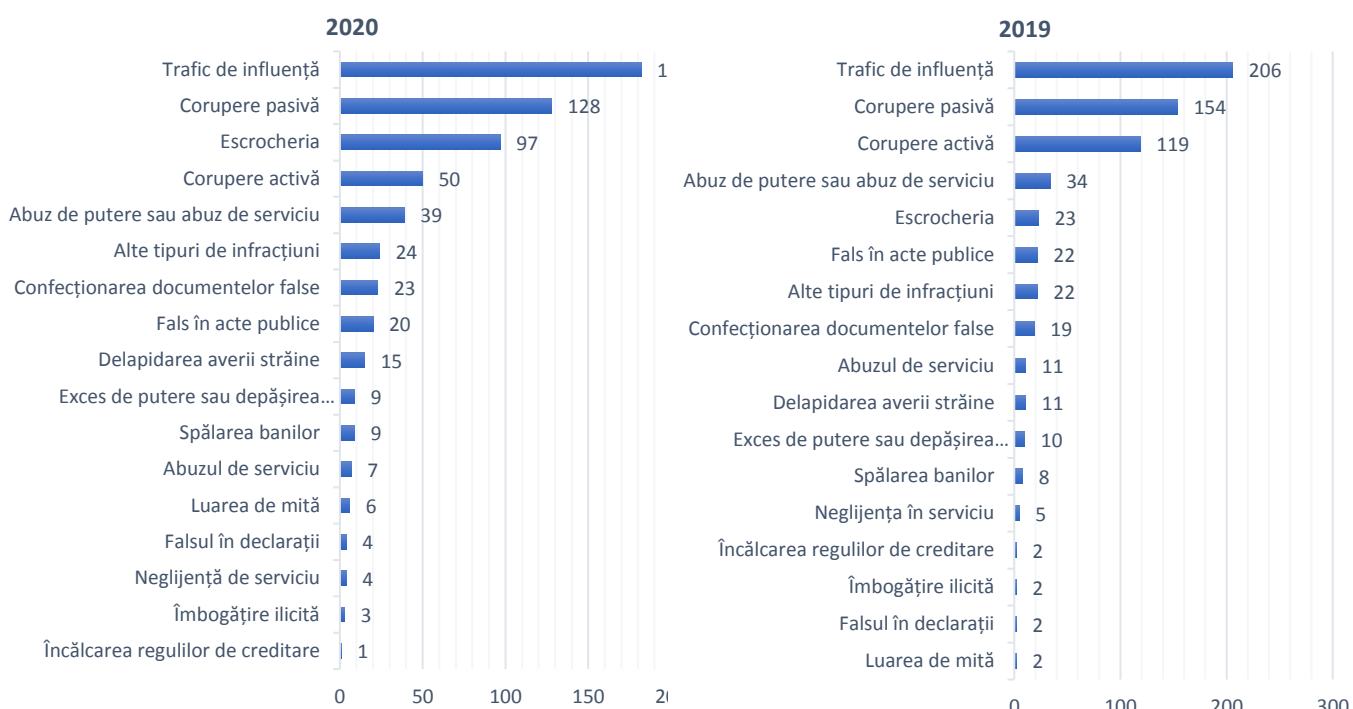

important, contribuind la implementarea eficientă a Strategiei prin monitorizarea independentă și imparțială, dar și prin informarea echidistantă a societății asupra deficiențelor din sistem.

Necesitatea monitorizării implementării documentului de politici menționat, la nivel național, a determinat constituirea unui Grup de monitorizare în cadrul Centrului rapoartele de monitorizare și evaluare fiind publicate pe pagina web a instituției. Activitatea acestuia este asistată de Secretariatul Grupului de monitorizare din cadrul Centrului, care publică proiectele rapoartelor de monitorizare și evaluare pe pagina web a instituției.

COMBATEREA CORUPȚIEI

În perioada de bilanț, rezultatele obținute de către ofițerii de investigații ai Centrului sunt următoarele: 621 de infracțiuni depistate (Direcția generală combaterea corupției – 292, Direcția Teritorială Centru - 150, DGT Nord - 138, DGT Sud - 41), din ele: infracțiuni de corupție și conexe corupției – 449 și alte categorii – 172. Luând în considerare faptul că la baza activității operative de investigație stă un complex de măsuri de descoperire și curmare a infracțiunilor și a persoanelor care le comit, menționăm că din totalul de infracțiuni descoperite, 463 constituie rezultatul prelucrării informațiilor operative recepționate de ofițerii de investigație.

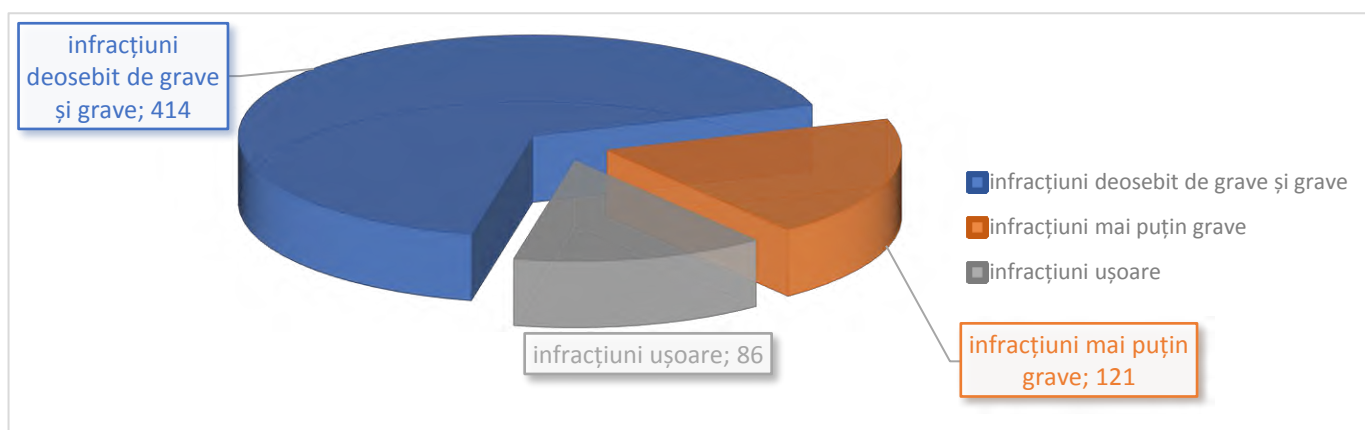

Drept urmare a efectuării unei analize a infracțiunilor depistate, se constată cele mai frecvente acte de corupție și conexe corupției, după cum urmează:

- trafic de influență – 182 de infracțiuni;
- corupere pasivă – 128 de infracțiuni;
- escrocheria – 97 de infracțiuni;
- coruperea activă – 50 de infracțiuni.

De asemenea, în perioada de raport, urmare a măsurilor speciale de investigații și de urmărire penală au fost realizate 66 de acțiuni de reținere în flagrant delict a făptuitorului.

În funcție de caracterul și gradul prejudiciabil, infracțiunile depistate se divizează în felul următor: 20 – deosebit de grave, 394 – grave, 121 – mai puțin grave și 86 – ușoare.

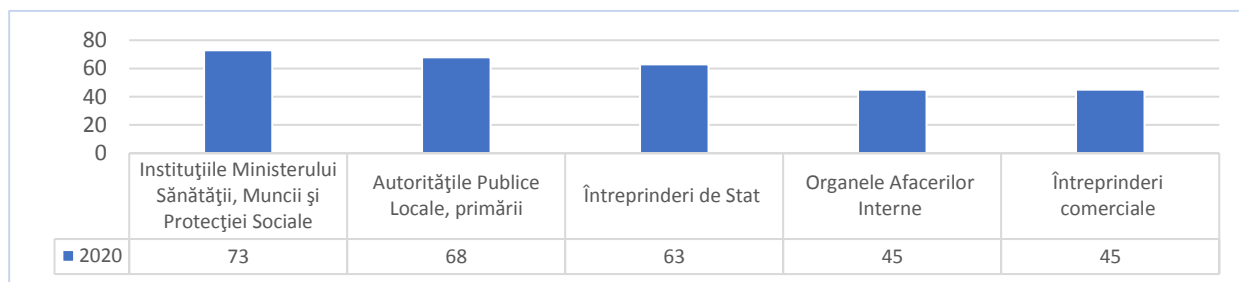

Pe parcursul anului 2020, cele mai frecvente cazuri de corupție au fost constatate în instituții și organizații după cum urmează:

- Instituții subordonate Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale - 73 de cazuri;
- Autorități publice locale, primării – 68;
- Întreprinderi de Stat – 63;
- Ministerul Afacerilor Interne – 45 de cazuri;

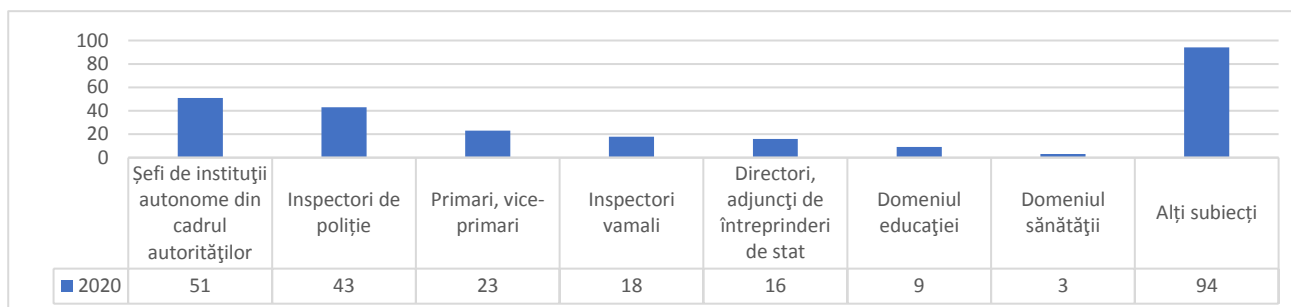

- **Întreprinderi comerciale – 45 de cazuri.**

În anul 2020, pentru săvârșirea infracțiunilor de corupție și conexe corupției, Centrul a identificat și cercetat penal funcționari, după cum urmează:

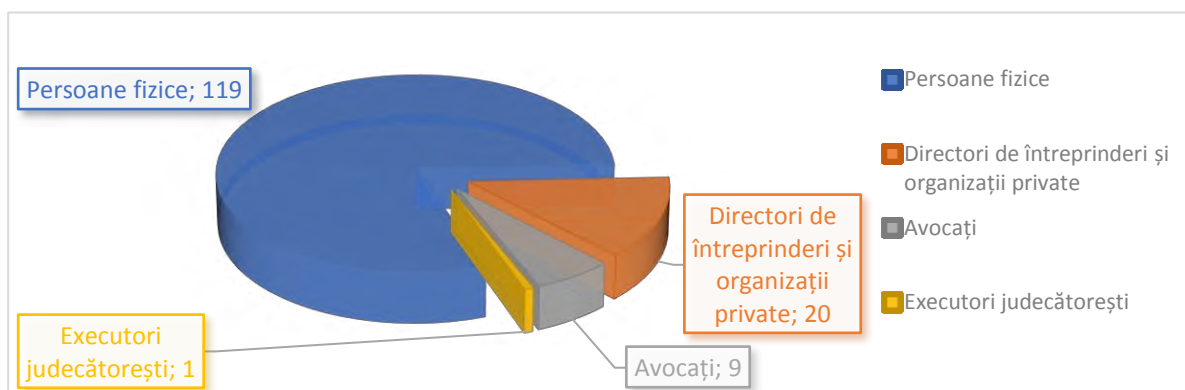
- șefi de instituții autonome din cadrul autorităților – 51;
- inspectori de poliție – 43;
- primari, vice-primari – 23;
- inspectori vamali – 18;
- directori, adjuncți de întreprinderi de stat – 16;
- în domeniul educației – 9;
- în domeniul sănătății – 3;
- alți subiecți – 94.

În sectorul privat și liber profesionist au fost vizate 149 de persoane, inclusiv:

- persoane fizice – 119;
- directori de întreprinderi și organizații private – 20;
- avocați – 9;

- executori judecătorești – 1.

Astfel, menționăm că urmare a eforturilor depuse a fost posibilă depistarea și investigarea schemelor de corupție, precum și expedierea cauzelor penale Procuraturii Anticorupție cu propunere pentru deferire justiției. În acest context menționăm:

- investigarea unei scheme frauduloase, puse în aplicare de angajați ai Consiliul Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă, dar și de către membrii unor structuri teritoriale ale Consiliului. Astfel, s-a constatat că aceștia pretindeau bani de la persoanele, care și-ar fi pierdut capacitatea temporară sau definitivă de muncă, pentru a le întocmi setul de acte pentru acordarea gradului de dizabilitate. Din materialele acumulate reiese că experții cereau bani pentru pretinsa mituire a angajaților implicați în procesul de acordare a gradelor de invaliditate, începând de la diagnosticarea dizabilității până la eliberarea certificatului final. În funcție de grupa de invaliditate, sumele cerute variau între 250 și 600 de euro, iar pentru un grad de „dizabilitate pe viață”, mita pretinsă ajungea până la câteva zeci de mii de lei.

În cadrul investigațiilor au fost constatate în jur de 50 de episoade de corupere pasivă, activă și trafic de influență, comise de către angajați ai Consiliul Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă și de către unii funcționari ai Serviciului Teritorial Rezina.

- investigarea schemei de corupție la ÎS „Calea Ferată din Moldova” în care sunt vizate 15 persoane pentru colectări ilicite de bani pentru camuflarea abaterilor din transportul de pasageri și bagaje. Ancheta are loc în cadrul a 34 de cauze penale, pornite pentru fapte de corupție, în care sunt bănuți mai mulți angajați ai întreprinderii.

Potrivit materialelor acumulate de Centru, factori de decizie ai ÎS „Calea Ferată din Moldova” ar fi pus în funcțiune o schemă prin care colectau bani de la însoțitorii de vagoane

pentru a camufla neregulile legate de transportarea ilicită de pasageri sau bagaje, dar și pentru a facilita promovările în funcție ale unor angajați.

- reținerea a șase persoane în cadrul unor dosare ce vizează schema de îmbogățire ilicită din vânzarea locurilor de înhumare la cimitirul ”Sfântul Lazăr”. Reținerile au avut loc în cadrul a peste 130 de cauze penale, pornite pe fapte de corupere activă, pasivă, trafic de influență și escrocherie, toate cele 6 persoane fiind bănuite că ar fi pretins sume ilegale de bani de la rudele răposaților, care urmau să obțină un loc de înhumare la cimitir.
- investigarea schemei de corupție la Agenția Națională a Transportatorilor Auto de punere în vânzare a autorizațiilor unitare de transport a mărfurilor. Opt persoane, printre care foști și actuali angajați ai ANTA, dar și agenți economici, au ajuns în vizorul Centrului Național Anticorupție, fiind suspectate de abuz de serviciu și fals în acte publice.

După finalizarea acțiunilor de anchetă, au fost inițiate două cauze penale - pentru abuz în serviciu și fals în acte publice.

- operațiunea de amploare CNA-Europol, unde au fost reținute patru persoane într-un dosar al meciurilor truate. Cauza penală a fost pornită pe faptul manipulării evenimentelor sportive. Operațiunea s-a derulat în comun cu reprezentanții EUROPOL și UEFA, care au acordat asistență tehnică, informațională și analitică anchetatorilor pentru investigarea completă și multidimensională a tuturor circumstanțelor.

Organul de urmărire penală, în perioada vizată, a reținut în procedură 943 de cauze penale (Direcția generală urmărire penală – 639, DGT Nord – 188, DGT Sud – 116), dintre care:

- 644 – pornite de către ofițerii de urmărire penală ai Centrului (Direcția generală urmărire penală – 439, DGT Nord – 138, DGT Sud – 67);
- 212 – parvenite conform competenței de la alte organe de urmărire penală;
- 87 – reluate în procedură.

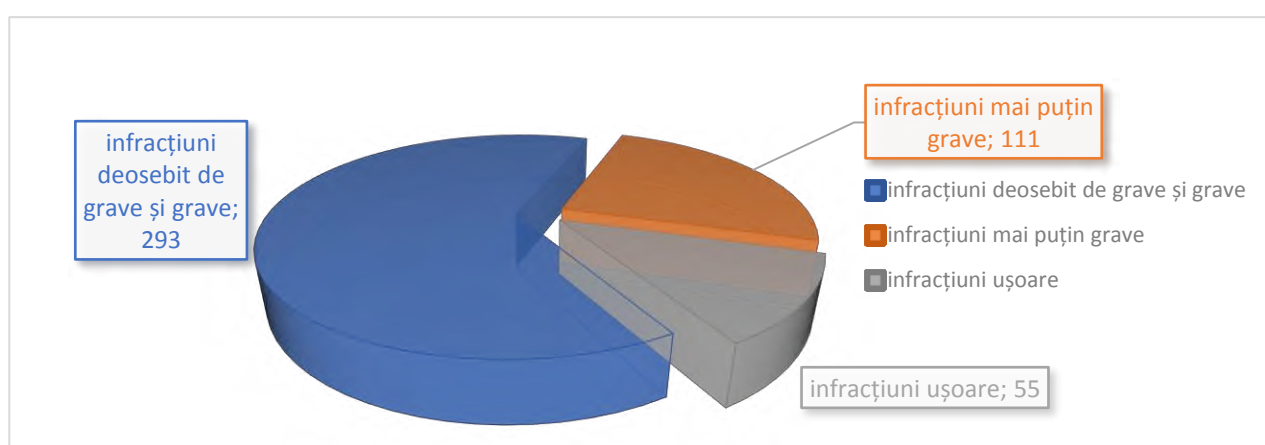
În total, în gestiunea ofițerilor de urmărire penală s-au aflat 1530 de cauze penale (inclusiv restanța cauzelor penale), ceea ce reprezintă o scădere față de anul precedent cu 19,2% (anul 2019 – 1893 de cauze penale).

Din numărul de 644 de cauze penale pornite de către ofițerii de urmărire penală, 546 – au constituit infracțiuni de corupție și conexe acestora (170 – trafic de influență, 128 – corupere pasivă, 47 – corupere activă, 39 – abuz de putere sau abuz de serviciu (inclusiv în sectorul privat),

30 – delapidarea averii cu folosirea situației de serviciu, 20 – falsul în actele publice, 12 – exces de putere sau depășirea atribuțiilor de serviciu, 5 – darea de mită, 4 – îmbogățirea ilicită, 3 – neglijență în serviciu și 1 – luarea de mită, iar 13 din categoria celor economico-financiare și 172 de alte categorii.

După gravitatea de comitere a infracțiunilor de corupție și conexe acestora, cauzele penale se divizează, după cum urmează: 36 – privind infracțiuni deosebit de grave, 257 – grave, 111 – mai puțin grave și 55 – ușoare.

Totodată, ofițerii de urmărire penală au finisat 517 cauze penale. Din ele, 170 – în privința a 204 persoane au fost deferite justiției, dintre care: 150 – în privința a 181 de învinuiți le-au constituit cauzele penale pornite pe infracțiuni de corupție și conexe acestora, 4 – în privința a 4 învinuiți pe infracțiunile de ordin economico-financiar, iar restul – 16 cauze penale, în privința a 19 învinuiți, pe alte categorii de infracțiuni.

În funcție de categoriile de subiecți și domeniile în care aceste persoane și-au exercitat activitatea, cauzele penale finisate și expediate instanței de judecată se clasifică, după cum urmează:

- din cadrul organelor de drept – 32 de persoane, dintre care: 20 – colaboratori ai MAI, 4 – inspectori din cadrul Serviciului Vamal, 2 – inspectori și specialiști din cadrul instituțiilor penitenciare; 2 – avocați; 1 șef cu 1 inspector al Oficiului Stării Civile și 1 – consultant al procurorului și 1 – tehnician din cadrul unei instanțe judecătorești;

- din cadrul administrației publice centrale și locale – 8 persoane, dintre care: 3 – primari; 3 – funcționari și specialiști din cadrul administrației publice locale și centrale și 2 – secretari din cadrul primăriilor;
- din cadrul instituțiilor medicale - 6 persoane, dintre care: 4 – medici și 2 – șefi de secții din cadrul centrelor medicale;
- din cadrul instituțiilor de învățământ – 2 persoane, dintre care: 1 – director de gimnaziu și 1 – profesor;
- din alte domenii – 117 persoane.

Concomitent, în 347 de cauze penale, urmărirea penală a fost încetată din diferite motive, inclusiv în 20 de cauze penale, pe motive de nereabilitare (în temeiul art. 275, pct. 4), 5) și 9) Cod de procedură penală, în legătură cu expirarea termenului de prescripție, decesul făptuitorului și când există alte circumstanțe prevăzute de lege care exclud urmărirea penală).

În alte 35 de cauze penale, urmărirea penală a fost suspendată din diferite motive, inclusiv 30 – în legătură cu eschivarea învinuitului de la urmărire penală; 4 – în legătură cu neidentificarea persoanei care a comis infracțiunea și într-o cauză penală – în legătură cu refuzul în extrădare.

În scopul înlăturării cauzelor și condițiilor care au contribuit la săvârșirea infracțiunilor, ofițerii de urmărire penală ai Centrului au înaintat conducătorilor organizațiilor și întreprinderilor 78 de sesizări (DGUP – 36, DGT Nord – 23, DGT Sud – 19).

Procese penale examinate

Suplimentar la cauzele penale, în procedura organului de urmărire penală, spre examinare, în conformitate cu prevederile art.274 Cod de procedură penală, s-au aflat 1126 de procese penale, dintre care, în perioada de referință, au fost soluționate – 1095, inclusiv pe 644 – au fost pornite cauze penale, 404 – au fost înaintate procurorului cu propunere de neîncepere a urmăririi penale, 44 – anexate la alte procese și cauze penale, iar 3 – au fost expediate, conform competenței, altor organe de urmărire penală.

Asigurarea și respectarea drepturilor omului în cadrul aplicării măsurilor procesuale de constrângere

În anul 2020, ofițerii de urmărire penală au reținut 106 persoane. În privința a 23 – instanțele judiciare au dispus aplicarea măsurii preventive sub formă de arest, iar în privința a 83 – au fost aplicate alte măsuri procesuale de constrângere.

RECUPERAREA BUNURILOR INFRAȚIONALE

La 22.01.2020 a fost aprobat și avizat noul Stat de personal, în varianta modificată, prin suplینirea efectivului Agenției de Recuperare a Bunurilor Infraționale cu 17 unități.

În perioada de raport, Agenția a recepționat 158 de delegații în privința a 308 subiecți, dispuse în cadrul a 141 de cauze penale, având în rest din 2019 – 85 de delegații în privința a 195 de subiecți pe 56 de cauze penale. Astfel au fost finisate 173 de delegații în privința a 306 subiecți pe 142 de cauze penale.

Urmare a investigațiilor financiare paralele întreprinse, în perioada de referință, au fost indisponibilizate prin aplicarea sechestrului pe 1963 de bunuri/active a 96 de subiecți, în valoare de 1.049.266.887 lei (conform tabelului).

Organ emitent	Nr. bunuri	Sechestrul aplicat (lei)	Subiecți	Cauze penale
DGUP a CNA	79	12 096 597,58	19	12
DGT Sud a CNA	12	771 646,00	2	2
DGUP a MAI	7	253 682,00	1	1
PG	907	219 185 632,02	8	1
PA	416	351 295 553,80	29	9
PCCOCS	135	443 992 486,54	16	8
Proc. Chișinău	384	17 852 453,54	13	2
Proc. Anenii Noi	1	75 048,00	1	1
Proc. Călărași	9	905 050,00	2	1
Proc. Nisporeni	3	302 945,50	1	1
IP Căușeni	4	1 268 726,62	1	1
IP Drochia	5	1 207 674,50	2	1
Total	1963	1 049 266 887,10	96	41

Totodată, în perioada de referință, pe conturile trezoreriale ale ARBI au fost depuse mijloace bănești în sumă totală de 41.295.313 lei.

Tipul bunului	Cantitatea	Sechestrul
Acțiuni	10	2 123 861,50
Capital Social	53	44 395 970,01
Construcție locativă	45	144 561 718,36
Construcție nelocativă	150	184 321 289,48
Cont bancar	89	155 247 358,68
Creanțe	1	3 995 459,78
Încăpere locativă	88	127 950 989,43
Încăpere nelocativă	76	90 628 418,83
Mijloc de transport	131	70 263 455,28
Numerar	41	36 010 076,47
Teren agricol	1171	16 212 634,05
Teren pentru construcție	76	112 260 822,00
Utilaj agricol	5	254 368,50
Alte bunuri	27	61 040 464,74
Total	1963	1 049 266 887,10

Pe parcursul anului 2020, Agenția a fost desemnată în calitate de expert din partea Guvernului Republicii Moldova în domeniul recuperării bunurilor infracționale, în contextul evaluării Slovaciei privind implementarea Convenției ONU împotriva Corupției.

De asemenea, ARBI a fost antrenată în procesul de monitorizarea a implementării recomandărilor înaintate pe marginea Raportului pe țară elaborat și adoptat în cadrul celei de a V-a runde de evaluare de către Comitetul Moneyval al Consiliului Europei a sistemului național al Republicii Moldova de prevenire și combatere a spălării banilor, finanțării terorismului și proliferării armelor de distrugere în masă.

În anul 2020, s-a contribuit esențial la elaborarea, promovarea și aprobarea unor proiecte de acte normative vitale pentru desfășurarea eficientă a activității Agenției, și anume:

- proiectul legii cu privire la modificarea unor acte normative (în speță – Codul penal Codul de procedură penală și Legea nr.48/2017 *privind Agenția de Recuperare a Bunurilor Infracționale*), aprobat de Guvern;

- proiectul *hotărârii de Guvern* cu privire la aprobarea Conceptului tehnic al Sistemului informațional automatizat „Registrul bunurilor infracționale indisponibilizate” și a

Regulamentului privind modul de ținere a Registrului de stat al bunurilor infracționale indisponibilizate format de Sistemul informațional automatizat „Registrul bunurilor infracționale indisponibilizate” – aprobat prin HG nr.34/2020;

- proiectul *hotărîrii de Guvern pentru modificarea Regulamentului cu privire la evaluarea, administrarea și valorificarea bunurilor infracționale (sechestrate), aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 684/2018* – aprobat prin HG nr.424/2020;

- proiectul ordinului „Cu privire la aprobarea structurii interioare și numărului de unități din cadrul subdiviziunilor Centrului Național Anticorupție” – aprobat prin Ordinul Directorului CNA nr.1/2020;

- proiectul Instrucțiunii privind evidența și gestionarea mijloacelor financiare obținute din valorificarea bunurilor indisponibilizate, precum și mijloacelor financiare sechestrate, aflate în conturile trezoreriale gestionate de către Agenția de Recuperare a Bunurilor Infracționale – aprobat de către Directorul CNA și expedit în adresa Ministerului Justiției pentru înregistrare.

S-a reușit conectarea la canalul securizat EUROPOL/SIENA, precum și schimbul direct, securizat și criptat de informații cu mai mulți furnizori de date relevante, printre care și băncile comerciale.

PREVENIREA CORUPȚIEI

Unul din principiile de activitate al Centrului reprezintă aplicarea prioritară a metodelor de prevenire a corupției față de cele de combatere.

În acest sens, măsurile de prevenire implementate de către instituție sunt următoarele:

- sensibilizare și educație anticorupție;
- expertiza anticorupție a actelor normative;
- evaluarea integrității instituționale;
- testarea integrității profesionale;
- analiza strategică și operațională a corupției;
- monitorizarea și evaluarea politicilor anticorupție;
- cooperarea internațională.

Măsuri de sensibilizare și educație anticorupție

Printre factorii care favorizează corupția se evidențiază nivelul înalt de acceptabilitate socială a comportamentului corupțional, dar și sensibilizarea redusă a agenților publici cu privire la etică și integritate. Reieșind din acest deziderat, precum și din prioritățile activității de prevenire a corupției în clasamentul obiectivelor strategice de activitate ale Centrului, au fost lansate campanii de sensibilizare a opiniei publice și instruiți ai agenților publici. Acestea au avut menirea de a promova standardele de integritate și anticorupție, de a consolida sistemul de integritate instituțional și profesional, de a educa societatea și agenții publici în spiritul activ al denunțării manifestărilor de corupție.

Educația anticorupție realizată, în anul 2020, a fost orientată spre activități de instruire/formare și informare a grupelor țintă, campanii de sensibilizare, suport consultativ și metodologic entităților publice la implementarea standardelor de integritate, conlucrarea cu societatea civilă și partenerii externi în vederea sporirii eficienței mecanismelor de prevenire.

În acest sens, au fost desfășurate 217 de activități de instruire în domeniile integrității și anticorupției pentru 7483 de persoane, care reprezintă diverse grupuri țintă, și anume: agenți publici, elevi/studenti și cetățeni. În comparație cu anul 2019 (730 activități pentru 38022 de persoane). În anul 2020 scăderea numărului de activități și numărului de persoane a survenit urmare a Dispoziției nr.6 din 26.03.2020 a Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova, precum și hotărârilor ulterioare ale Comisiei Naționale Extraordinare de Sănătate Publică, prin care a fost instituită/prelungită starea de urgență în sănătate.

Chiar dacă instituția a activat în condiții extreme, colaboratorii subdiviziunii responsabile de educație și sensibilizare au desfășurat activități și au asigurat implementarea în continuare a proiectelor, pe întreg teritoriul țării, și anume:

- instruirea membrilor Guvernului, intitulată ”Rolul Guvernului în consolidarea climatului de integritate”;
- colaborarea cu centrele de instruire ale entităților publice, fiind elaborat un Curriculum ”Integritate și Anticorupție”, care cuprinde module recomandate pentru a fi incluse în planurile de pregătire profesională a entităților publice;
- platforma de instruire a agenților publici, reluarea procesului de elaborare a platformei e-learning a Centrului. Pe parcursul anului a fost modificat și completat curriculum de

- formare în domeniul integrității și anticorupției pentru această platformă. A fost elaborat conținutul subiectelor de instruire din cadrul a 4 Module, testele pentru fiecare temă, suportul informativ respectiv și testul final pentru Modulul II;
- colaborarea cu primăria mun. Chișinău, fiind elaborat un curriculum pentru managerii și managerii adjuncți ai instituțiilor de învățământ din mun. Chișinău ”Integritate și controlul integrității în instituțiile de învățământ din mun. Chișinău”;
 - continuarea proiectului ”Funcționar anticorupție”, fiind organizat training-ul ”Funcționalitatea liniilor specializate anticorupție și a liniilor instituționale de informare”, cu participarea a 40 de reprezentanți ai entităților publice;
 - colaborarea cu Direcția Înregistrarea Transportului și Calificarea Conducătorilor Auto a Agenției Servicii Publice;
 - proiectul ”O zi anticorupție în orașul tău”, fiind organizate 7 instruirii cu participarea a 560 de persoane;
 - colaborarea cu instituțiile Ministerului Afacerilor Interne în cadrul campaniei ”Nu acceptăm corupția în poliție”. În luna noiembrie au avut loc ședințe comune cu participarea reprezentanților Centrului și IGP în vederea pregătirii activităților de sensibilizare, care s-au desfășurat cu prilejul Săptămânii anticorupție, în contextul zilei de 9 decembrie, Ziua internațională anticorupție: în cadrul IGP – lansarea campaniei de informare ”Denunță! Atitudinea ta contează!”;
 - proiectul comun al Centrului și PNUD Moldova ”O lecție de integritate de la Kapushon”, o campanie de informare și sensibilizare a tinerilor lansată în luna martie 2020. Activitățile de sensibilizare s-au desfășurat la Leova și Hâncești, cu participarea a 760 elevi și liceeni, precum și 90 agenți publici – cadre didactice;
 - instruirea elevilor și studenților în spiritul integrității și intoleranței față de corupție, fiind desfășurate 30 de instruirii cu participarea a 2299 de audienți;
 - proiectul QUIZ ”Pro integritate” – un proiect educațional interactiv sub formă de Quiz. Obiectivul acestuia fiind consolidarea culturii de integritate în rândul elevilor, liceenilor, studenților prin prisma asimilării interactive a informațiilor privind premisele și efectele fenomenului corupției;
 - voluntarii anticorupție ai Centrului Național Anticorupție, pe parcursul anului 2020 au desfășurat activități în vederea realizării proiectului ”Dicționarul anticorupție” și teatrul social, termenii fiind expuși în 10 spoturi video, care au fost plasate în spațiul virtual și

mediatizate pe rețelele de socializare. În perioada stării de urgență, voluntarii au fost implicați în crearea/promovarea pe rețelele de socializare a mesajelor ”Pro-integritate în perioada pandemiei COVID-19”. De asemenea, în octombrie au fost coordonate aplicațiile voluntarilor anticorupție la Festivalul Voluntariatului 2020, fiind expediată aplicația pentru participare la concursul internațional organizat de Procuratura Generală a Federației Ruse, sub genericul ”Împreună împotriva corupției”;

- Școala de vară anticorupție, s-a desfășurat în perioada 27-31 iulie, cu participarea a 100 de elevi și 30 de studenți, iar în calitate de formatori – specialiști în domeniu din autoritățile anticorupție din Republica Moldova, reprezentanți ai societății civile și experți din România. Suportul în organizarea și desfășurarea școlii a fost oferit de PNUD-Moldova;
- colaborarea cu proiectul PNUD-Moldova, care este la al doilea an de lucru și susține financiar/tehnic practic toate activitățile de informare și sensibilizare a instituției;
- colaborarea cu mediul privat. O activitate inedită, desfășurată în perioada de raport este nominalizarea ”Implementarea standardelor de integritate în sectorul privat” din cadrul concursului ”Marca comercială a anului”. Organizatorii au elaborat și aprobat Regulamentul de concurs, au desfășurat o întrunire cu reprezentanții sectorului privat în vederea promovării participării la acesta. Astfel, au participat 25 de reprezentanți ai agenților economici din țară. După lansarea concursului, a fost oferită consultanță candidaților la preselecție. Cu suportul PNUD-Moldova a fost lansat spotul video Premiul de integritate, întru promovarea Premiului de integritate în afaceri, pentru business-ul din Moldova. Comisia de concurs, urmare examinării dosarelor de participare, a desemnat câștigătorii: șase companii private din Republica Moldova, pentru implementarea standardelor de integritate în afaceri. Premiul a fost acordat în cadrul unei ceremonii on-line. Nominalizarea a avut drept scop evidențierea societăților comerciale care implementează standarde de integritate în companii, iar prin exemplul său și bunele practici diseminate, facilitează și încurajează implementarea standardelor de integritate în sectorul privat. Astfel, premiul pentru integritate în afaceri vine să sprijine business-ul onest și să fortifice componenta de integritate în sectorul privat, contribuie la crearea unui mediu de afaceri concurențial, corect, bazat pe standarde de integritate, transparență și profesionalism în interacțiunea cu sectorul public;
- colaborarea cu societatea civilă, continuă atât pe domeniul de implementare a planurilor anticorupție, cât și pe domeniul de promovare a standardelor de integritate. A fost

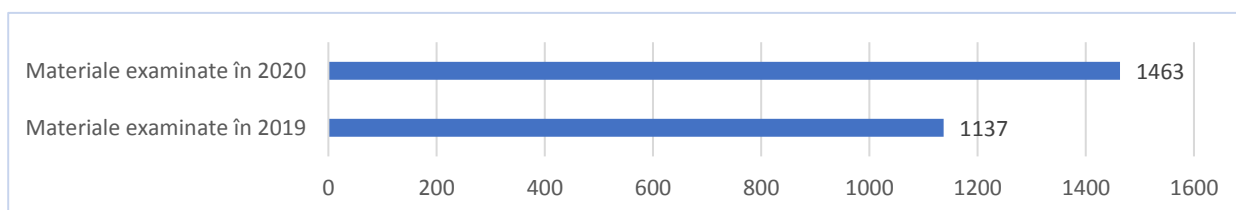

- asigurată participarea la 4 mese rotunde, în comun cu reprezentanții autorităților de resort și ai societății civile, organizate de PNUD-Moldova, privind prezentarea raportului alternativ de monitorizare a planului sectorial anticorupție în domeniul educației și a planurilor locale anticorupție;
- participarea la conferința ”Cum implicăm comunitatea în lupta împotriva corupției”. Evenimentul a fost organizat de Centrul de Politici și Reforme, în comun cu partenerii din Estonia – e-Governance Academy. Evenimentul a avut scopul de a informa publicul cu privire la soluțiile care sprijină lupta împotriva corupției și activități suplimentare de reducere a corupției în sectorul public și cel al afacerilor, experiențele din Republica Moldova și Estonia;
 - participarea la 2 emisiuni televizate difuzate de Publica TV, subiectul pus în discuție fiind corupția la examenele de obținere a permiselor de conducere și la postul TV Moldova „Moldova în direct”, cu tematica activitățile de sensibilizare desfășurate cu prilejul Zilei Internaționale Anticorupție.

Expertiza anticorupție a actelor normative

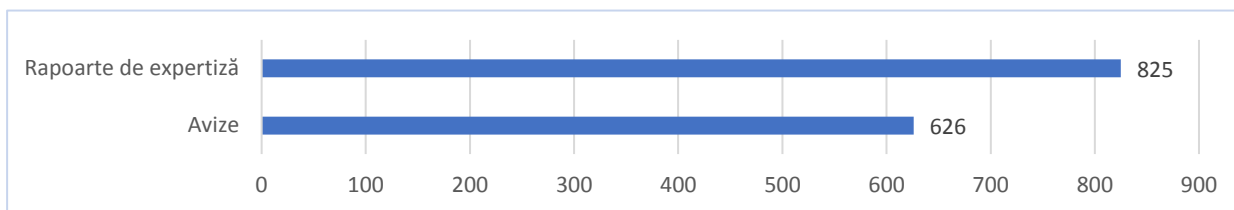
O acțiune preventivă specifică și deosebit de importantă, care revine în competența Centrului, este analiza nivelului de coruptibilitate a proiectelor de acte normative.

Astfel, pe parcursul a 12 luni ale anului 2020, în adresa CNA au parvenit spre examinare 1463 de materiale. În comparație cu anul 2019 – cu 1137 de proiecte mai multe.

În perioada de referință, au fost întocmite 825 de rapoarte de expertiză anticorupție și au fost expediate 626 de avize asupra proiectelor de acte normative.

Conform evaluării în fond a proiectelor supuse expertizei au fost identificați 3393 de factori de corupție, dintre care:

- lipsa/ambiguitatea procedurilor administrative – 644;
- lacună în drept – 443;
- formulare ambiguă, care admite interpretări abuzive – 377;
- atribuții care admit derogări și interpretări abuzive – 354.

Din numărul total de 825 de proiecte expertizate:

- 385 – sunt proiecte de legi, 398 – proiecte de hotărâri ale Guvernului, iar 42 – proiecte de acte departamentale;
- 324 – proiecte integrale, 489 – de modificare și/sau completare, 8 – de abrogare și 4 proiecte de interpretare.

Din totalul recomandărilor înaintate în rapoartele de expertiză anticorupție și acceptate de autorii proiectelor, pentru perioada de raport s-a stabilit o eficiență a expertizei anticorupție de circa 71%.

La 17.06.2020 a fost lansată platforma „reLAWed”, dezvoltată în cadrul proiectului „Lupta cu corupția prin consolidarea integrității în Republica Moldova” implementat de PNUD în parteneriat cu Centrul, cu sprijinul financiar al Ministerului Afacerilor Externe al Norvegiei. Prin intermediul platformei „reLAWed” orice persoană poate semnala legi sau acte normative ambigue ori interpretabile ce pot genera acte de corupție, care se examinează de Centrul Național Anticorupție în vederea identificării riscurilor de corupție, după care se propun pentru modificare.

Pe parcursul perioadei de raportare au fost recepționate 6 semnalări depuse prin intermediul platformei „reLAWed”, iar 5 din acestea au fost examinate.

Evaluarea integrității instituționale

Un alt instrument pro-activ de prevenire a manifestărilor de corupție în activitatea unei entități publice reprezintă evaluarea integrității instituționale, prin identificarea riscurilor de corupție și de analiză a factorilor care le generează, precum și oferirea recomandărilor de înlăturare a acestora.

Activitatea vizată este realizată de Centru în condițiile Legii nr.325 din 23.12.2013 *privind evaluarea integrității instituționale* și Metodologiei de identificare a riscurilor de corupție în cadrul entităților publice, de identificare a agenților publici expuși acestor riscuri și de analiză a factorilor de risc care le generează, aprobată prin Ordinul directorului Centrului nr.50 din 20.03.2018.

În anul 2020 a fost finalizat procesul de evaluare în privința a 4 entități publice, iar la 2 entități procesul de evaluare este în derulare.

Problemele constatate în procesul aplicării acestui instrument sunt diverse, dar se rezumă la deficiențe în asigurarea unui climat de integritate instituțională de către factorii de decizie, coruptibilitatea actelor normative, inclusiv departamentale, dar și aplicarea deficitară a acestora, deficiențe ale sistemului de control intern managerial.

De asemenea, a fost realizată o evaluare a riscurilor de corupție aferente procedurii de evaluare, selectare și achiziționare a manualelor școlare pentru învățământul primar și secundar general. Despre problemele identificate a fost informat Ministerul Educației, Culturii și Cercetării, fiind oferite o serie de recomandări în vederea înlăturării acestora. Raportul integral de evaluare a fost plasat pe pagina web a Centrului.

ANALIZA STRATEGICĂ ȘI OPERAȚIONALĂ A CORUPȚIEI

În lupta contra corupției, Centrul realizează o activitate amplă de analiză a fenomenului corupției, atât la general, cât și ca acte concrete de corupție în particular. Sunt studiați factorii de genază, amenințările potențiale și vulnerabilitățile, nivelul și tendințele corupției în domeniile social-economice ale Republicii Moldova și în activitatea autorităților publice, instituțiilor și organizațiilor de drept public și privat.

În perioada de referință, au fost efectuate 12 produse analitice de nivel strategic și 416 de nivel operațional, privind fenomenul corupției în cazurile investigate și în domeniile social-economice din Republica Moldova.

Notele analitice au vizat unele problematici din domeniile: programul de acordare a cetățeniei RM prin investiții – 3; administrarea și deetatizarea proprietății publice – 2; petrolier (metodologiile de formare a prețurilor) – 1; transportul public (formarea prețurilor, strategii de dezvoltare și vulnerabilități de corupție) – 1 și achiziționarea manualelor școlare pentru învățământul primar și secundar general – 1.

Analizele operaționale au vizat proprietățile persoanelor publice în coraport cu veniturile acestora (50% din analizele operaționale), relațiile între figuranți (25%) și activitatea agenților economici, inclusiv câștigători ai licitațiilor publice (25% din analize). Subiecții supuși analizei operaționale au fost: persoane cu funcție de demnitate publică/funcționari/agenți publici – 242 precum și persoane fizice/juridice – 3094.

În analizele operaționale, care au vizat proprietățile persoanelor publice în coraport cu veniturile acestora, au fost stabilite:

- 68 de cazuri de deținere de către subiecți a unor proprietăți nejustificate, a căror valoare constituie circa 102,88 mil. lei;
- 37 de cazuri de nedeclarare a 59 de unități de transport, cu valoarea totală de 4,6 mln. lei;
- 36 de cazuri în care s-a stabilit nedeclararea a 128 de bunuri imobile, cu valoarea totală de 9,37 mln. lei;
- 28 de cazuri de nedeclarare a 22 de surse de venit, în sumă de 7,7 mil.lei;
- 26 de cazuri în care subiecții posibil dețin 302 bunuri imobile înregistrate pe persoane terțe (rude), în valoare de circa 86,92 mln.lei;
- 9 cazuri în care nu au fost declarate cotele părți deținute de figuranți în cadrul unor companii;
- 8 cazuri de împrumuturi suspecte declarate de către subiecți în sumă totală de 8,66 mln.lei;
- 7 cazuri de posibil conflict de interese/abuz în care beneficiul aferent a fost estimat în sumă de 4,39 mln.lei.

Analizele operaționale care au vizat relațiile între figuranți au inclus 16 cazuri în care au fost analizate 2,3 mln. de conexiuni telefonice, în urma cărora au fost stabilite 8691 de conexiuni comune între figuranți. Totodată, au fost stabilite 1516 relații (de rudenie, serviciu, afaceri) dintre subiecții vizați.

În analizele operaționale privind activitatea economico-financiară persoanelor juridice, inclusiv beneficiare de mijloace și bunuri publice și relațiile acestora cu persoanele publice, au fost stabilite următoarele aspecte:

- în 64 de cazuri au fost stabilite 597 de relații dintre figuranți;
- 17 cazuri analizate privind împrumuturi suspecte în sumă de 668,2 mln.lei, cu stabilirea destinației mijloacelor financiare utilizate;
- 5 cazuri posibile de conflict de interese, în care beneficiul obținut poate constitui 65,6 mln.lei.

MONITORIZAREA ȘI EVALUAREA POLITICILOR ANTICORUPȚIE

Responsabilitatea de consolidare a climatului național de integritate, de sistematizare și eficientizare a eforturilor entităților publice în domeniul prevenirii și combaterii corupției sunt coordonate în cadrul principalului instrument de politici publice - Strategia Națională de Integritate și Anticorupție pentru anii 2017-2020 (SNIA, Strategie).

Asigurarea monitorizării și evaluării procesului de implementare a Strategiei, este realizată de către Centrul Național Anticorupție, care asigură și funcția de secretariat al Grupurilor de monitorizare a Strategiei.

În procesul de monitorizare și evaluare a realizării Planurilor de acțiuni ale Strategiei Naționale de Integritate și Anticorupție, pe parcursul anului 2020, au fost elaborate: Raportul de monitorizare și evaluare a Strategiei Naționale de Integritate și Anticorupție pentru anii 2017-2020, perioada de raport - anul 2019 și Raportul de monitorizare a Strategiei Naționale de Integritate și Anticorupție, perioada de raport-semestrul I al anului 2020, care au fost publicate pe pagina web oficială a Centrului Național Anticorupție, www.cna.md, compartimentul/ Strategia

Națională Anticorupție/ Implementarea strategiei/Rapoarte de evaluare/ Rapoarte de monitorizare/.

Rapoartele cuprind o analiză a progreselor raportate de către instituțiile implementatoare (52 de autorități ale administrației publice centrale și 34 de autorități ale administrației publice locale de nivelul II) conform rapoartelor remise în adresa Secretariatului Grupurilor de monitorizare al SNIA; aprecierea, inclusiv cantitativă a realizării acțiunilor în baza indicatorilor de progres, rezultatelor scontate și indicatorilor de rezultat; precum și descrierea riscurilor pentru realizarea acțiunilor scadente la finele semestrului următor; descrierea impactului realizării SNIA conform indicatorilor de impact, a indicatorilor obiectivelor generale și ai scopului Strategiei; precum și reflectarea evoluțiilor în Grila indicatorilor de impact ai Strategiei, conform unor surse de date alternative colectate din alte sondaje realizate de organizații neguvernamentale, organizații naționale și internaționale.

A fost asigurată desfășurarea ședinței Grupului de monitorizare 2, responsabil de Pilonii: II. Guvernul, sectorul public și autoritățile publice locale și VII. Sectorul privat (21.07.2020). În cadrul ședinței au fost audiate public progresele și dificultățile în implementarea Planurilor de acțiuni a pilonilor sus-menționați, care vizează aprecierea progresului realizat și identificarea acțiunilor de soluționare a provocărilor constatate.

Întru facilitarea realizării eficiente, echidistante și imparțiale a Strategiei cu suportul proiectului “Lupta cu corupția prin consolidarea integrității sustenabile în Republica Moldova”, implementat în comun cu PNUD Moldova, cu suportul financiar al Ministerului de Externe al Norvegiei, a fost asigurată prezentarea Studiului de evaluare a impactului Strategiei Naționale de Integritate și Anticorupție, pentru perioada anului 2019.

Totodată, cu suportul proiectului “Lupta cu corupția prin consolidarea integrității sustenabile în Republica Moldova”, în perioada de raport au fost organizate 4 ședințe publice de prezentare a rapoartelor de monitorizare alternativă elaborate în cadrul Programului de granturi mici - "Monitorizarea Strategiei Naționale de Integritate și Anticorupție prin elaborarea rapoartelor alternative de monitorizare a planurilor sectoriale și locale de acțiuni anticorupție". Drept urmare, pe lângă raportările realizate conform formatului prestabilit,

autoritățile publice au fost monitorizate în teren, inclusiv prin aprecierea experiențelor cetățenilor care beneficiază de serviciile prestate în sectorul respectiv.

Subsidiar, în vederea realizării cu succes a indicatorilor de progres stabiliți în planurile de acțiuni, în perioada de raport, au fost selectate alte 8 ONG-uri de profil care vor asigura continuitatea procesului de monitorizare alternativă a planurilor sectoriale/locale anticorupție în cadrul Programului de granturi mici - "Monitorizarea Strategiei Naționale de Integritate și Anticorupție prin elaborarea rapoartelor alternative de monitorizare a planurilor sectoriale și locale de acțiuni anticorupție".

Totodată, au fost desfășurate 2 ședințe de consultări publice, pe marginea realizării acțiunilor prevăzute în Planurile sectoriale de acțiuni anticorupție pentru următoarele domenii: vamal și protecția mediului ambiant, la care au participat reprezentanții entităților publice responsabile de implementarea planurilor sectoriale în domeniile menționate supra, precum și membrii asociațiilor obștești de profil.

De asemenea, în anul 2020, a fost inițiat procesul de evaluare a impactului Planului sectorial anticorupție în domeniul fiscal pentru anii 2018-2020, de către Asociația Obștească IDIS „Viitorul”. Astfel, în perioada vizată au fost desfășurate șase ședințe cu experții contractați, precum și realizată avizării proiectului Metodologiei de evaluarea a planului menționat supra și a Chestionarelor, ca parte a prezentei metodologii. Lansarea Raportului de evaluare al impactului planului sectorial de acțiuni anticorupție în domeniul fiscal pentru anii 2018-2020, care are drept obiectiv principal prezentarea rezultatelor procesului de evaluare atât din punct de vedere al progresului implementării Planului sectorial anticorupție în domeniul fiscal, cât și al impactului acțiunilor realizate în perioada 2018 – 2020, precum și evidențierea recomandărilor privind consolidarea integrității instituționale a Serviciului Fiscal de Stat și reducerea corupției din sistemul fiscal, a fost inclusă pe agenda Săptămânii Anticorupție, demarată de către Centrul Național Anticorupție, în perioada 07-11 decembrie, cu prilejul marcării Zilei naționale anticorupție, celebrată la 09 decembrie.

Totodată, în anul 2020, a fost finalizat procesul de dezvoltare a platformei electronice „e-Integritate instituțională”, care conține modulul Raportare implementare "Strategie națională anticorupție", destinat raportării progreselor și deficiențelor înregistrate în procesul

de implementare al Strategiei de către entitățile publice raportoare. În acest sens, au fost elaborate Instrucțiunea privind Raportarea electronică a implementării Strategiei Naționale Anticorupție, precum și un video tutorial întru familiarizarea agenților publici cu procesului de raportare electronică a Strategiei. Pilotarea Modulului, a fost aplicată în procesul de raportare a progreselor înregistrate în implementarea Strategiei, perioada de raport-semestrul I al anului 2020. De asemenea, în procesul de raportare pentru perioada de raport-anul 2020, entitățile publice vor utiliza platforma electronică întru raportarea progreselor și deficiențelor înregistrate în implementarea SNIA.

Subsecvent, întru asigurarea continuității implementării documentului de politici-Strategia Națională de Integritate și Anticorupție, în conformitate cu Decizia Comisiei parlamentare securitate națională, apărare și ordine publică nr. 275 din 25 noiembrie 2020, termenul de implementare al Strategiei Naționale de Integritate și Anticorupție pentru anii 2017-2020 (Hotărârea Parlamentului nr. 56 din data de 30.03.2017, în vigoare din data de 30.06.2017), urmează a fi extins cu doi ani, conform prevederilor Capitolului V „Procedurile de raportare și monitorizare” al Strategiei. Astfel, au fost înaintate solicitări către actorii implicați în procesul de implementare, de a înainta propuneri de completare cu acțiuni suplimentare întru asigurarea atingerii obiectivelor stabilite în documentul de politici, reieșind din competențele instituționale și a deficiențelor înregistrate în procesul de implementare a Planurilor de acțiuni pentru Pilonii I-VII ai Strategiei Naționale de Integritate și Anticorupție. Urmare a recepționării propunerilor care au stat la baza proiectului Planului de acțiuni al SNIA pentru anii 2021-2022, și avizarea experților antrenați în acest exercițiu, a fost elaborat proiectul Hotărârii de Parlament privind modificarea Hotărârii Parlamentului nr. 56 din 30 martie 2017 pentru aprobarea Strategiei Naționale de Integritate și Anticorupție pentru anii 2017–2020, care a fost plasat pe pagina web a CNA, într-un asigurarea procesului de consultare publică a proiectului.

COOPERAREA INTERNAȚIONALĂ

Abordarea eficientă a fenomenului corupției necesită o dezvoltare continuă a instrumentelor existente, precum și dezvoltarea inițiativei în preluarea bunelor practici internaționale. În acest scop, unul din obiectivele instituției îl constituie dezvoltarea relațiilor de cooperare cu instituțiile/organizațiile similare de peste hotare, misiunile diplomatice și consulare acreditate în Republica Moldova, cu organizațiile/instituțiile străine, regionale și internaționale, statele membre ale Uniunii Europene și alți donatori (parteneri externi de dezvoltare).

Pentru asigurarea unui dialog constructiv cu instituțiile UE și pentru a prezenta progresele înregistrate la nivel național, Centrul participă la reuniunile structurilor bilaterale create pentru implementarea parteneriatului cu UE precum: Consiliul de Asociere RM-UE, Comitetul Parlamentar de Asociere RM-UE, Comitetul de Asociere RM-UE (19.02.2020), Subcomitetul pentru libertate, securitate și justiție RM-UE (24.09.2020) și altele. Astfel, au fost pregătite rapoarte privind realizarea angajamentelor asumate în dialogul cu structurile UE pentru reuniunile organizate.

În anul 2020 Centrul a coordonat în continuare procesul de evaluare a implementării de către Republica Moldova a Convenției Organizației Națiunilor Unite Împotriva Corupției. Schimbul de informații privind realizările în domeniul anticorupție și bunele practici acumulate a culminat cu participarea delegației CNA la cea de-a 8-a Sesiune a Conferinței Statelor Părți la Convenția ONU Împotriva Corupției (16 – 20.12.2019, Abu Dhabi).

Pentru a asigura aplicarea eficientă a mecanismelor de prevenire și combatere a corupției, a noilor tehnici și instrumente în domeniu, în anul 2020, Centrul a participat la stabilirea și implementarea acțiunilor în contextul proiectelor de asistență externă, care contribuie la fortificarea capacităților instituționale ale organelor de drept și altor entități antrenate în lupta cu corupția în Republica Moldova în vederea implementării durabile a priorităților stabilite la nivel național.

Proiectul comun al Uniunii Europene și al Consiliului Europei „Controlul corupției prin aplicarea legii și prevenire” (CLEP) , planificat pentru perioada 2017 - 2020, având scopul de a sprijini reforma cadrului de reglementare anticorupție și eforturile instituțiilor în conformitate cu

standardele europene și internaționale, precum și să contribuie la consolidarea cooperării naționale și internaționale a sistemelor specializate de aplicare a legii și de prevenire. Pe parcursul și până la finalizarea proiectului, au fost desfășurate o serie de activități de care a beneficiat Centrul, care, în mare parte, s-au referit la consultanță legislativă, instruire specializată, misiuni de evaluare și altele.

Proiectul ”Lupta cu corupția prin consolidarea integrității durabile în Republica Moldova”, planificat pentru perioada 2019 – 2021 și are ca obiectiv sustenabilitatea integrității și a sistemului anticorupție în Republica Moldova, prin consolidarea capacităților entităților din sectoarele public și privat, precum și a societății civile, pentru aplicarea și monitorizarea eficientă a politicii, instrumentelor și standardelor naționale de integritate, precum și prin percepția publică și cererea anticorupție sporite, participare civică extinsă. Aceasta va contribui la consolidarea eforturilor părților interesate în procesul de implementare și monitorizare a Strategiei Naționale de Integritate și Anticorupție, precum și în dezvoltarea eficacității instrumentelor de prevenire a corupției.

Proiectul „Suport pentru țările Parteneriatului Estic în vederea îmbunătățirii mecanismului de recuperare a bunurilor infracționale” parte a Proiectului ”Lupta împotriva criminalității organizate în regiunea Parteneriatului Estic”, planificat pentru perioada 2020 – 2023. Obiectivul general al acestui proiect este de a crea o capacitate sporită în țările Parteneriatului Estic de a: urmări, îngheța, indisponibiliza, confisca, recupera și gestiona activele legate de activitatea infracțională gravă organizată sau conexă, într-o mai bună aliniere cu standardele internaționale.

Proiectul ”Rupe tăcerea: Îmbunătățirea politicilor și culturii avertizorilor de integritate în Balcanii de Vest și Republica Moldova”, planificat pentru 1 aprilie 2020 – 1 aprilie 2023. Scopul general al proiectului este de a acorda ajutor partenerilor RAI în sectorul guvernamental și non-guvernamental și anume prin:

- îmbunătățirea canalelor de dezvăluire a practicilor ilegale și a mecanismelor de protecție a avertizorilor de integritate prin consolidarea cadrului normativ și instituțional;
- consolidarea capacității societății civile de a sprijini avertizările de integritate prin politici publice, educație publică, asistență juridică și alt suport pentru avertizorii de integritate;
- sporirea gradului de conștientizare a societății, în special a tinerilor, cu privire la importanța avertizării de integritate în lupta împotriva corupției și educarea societății în privința mecanismelor de protecție a avertizorilor de integritate

Totodată, menționăm că Centrul asigură în continuare implementarea recomandărilor experților Proiectului Twinning al Uniunii Europene “Suport în consolidarea capacităților operaționale ale organelor de drept din Republica Moldova în domeniul prevenirii și investigării infracțiunilor de corupție”, care s-a încheiat la 05.09.2019.

INTERACȚIUNEA CU SOCIETATEA CIVILĂ

În anul 2020, s-a continuat comunicarea cu publicul prin intermediul instrumentelor disponibile, bazându-ne prioritar pe sporirea nivelului de informare a populației și atragerea suportului acesteia în lupta împotriva corupției, accentul de bază fiind pus pe faptul că „Centrul este o instituție care vine să sprijine cetățeanul, apărându-i drepturile și interesele legale”.

Instituția s-a angajat să furnizeze informație de calitate publicului, să întreprindă toate măsurile rezonabile pentru a asigura obiectivitatea, corectitudinea și imparțialitatea diseminării informației de interes public. Concret, Centrul a utilizat oportunitățile de promovare a imaginii prin difuzarea comunicatelor de presă pe pagina web a instituției, prin distribuirea acestora pe rețelele de socializare, în principal, pe pagina de facebook a instituției, prin asigurarea participării la evenimente publice ale conducerii, la conferințe de presă, emisiuni televizate, radio, campanii de informare, mese rotunde etc..

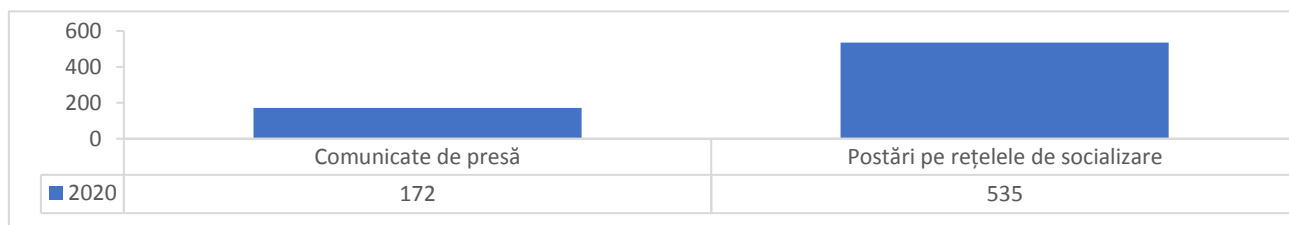
„Sinteza săptămânală” – informație care prezintă activitatea celor mai importante subdiviziuni ale instituției, pentru o săptămână și care a apărut în premieră în 2018, se bucură în continuare de popularitate.

În continuare se mediatizează, pe larg, Linia Națională Anticorupție. Informarea permanentă a condus la o creștere a numărului de apeluri, îmbucurător fiind faptul că se înregistrează mai multe apeluri care conțin informație, examinarea căreia ține de competența Centrului.

Astfel, pe pagina web a instituției – cna.md, au fost plasate 172 de comunicate de presă. Pe lângă comunicările oficiale ale CNA, au fost elaborate 360 de postări pe pagina de Facebook și 175 de postări pe pagina de Instagram a Centrului, fiind monitorizat impactul acestora. Numărul

total al vizualizărilor pe pagina web cna.md este în jur de 363.665 de vizualizări, Facebook și Instagram este în jur de 824.335 de vizualizări.

Evenimentul cu cel mai mare impact s-a referit la subiectul: *„Legile generatoare de corupție pot fi raportate prin intermediul unei platforme lansate de PNUD și CNA”*, iar postarea a acumulat 164.006 de vizualizări.

Comunicatul cu cel mai mare impact - *„Business obscur pe sănătatea celor care și-au pierdut capacitatea de muncă. Zeci de persoane, nevoite să dea mită pentru acordarea gradelor de dizabilitate”* a acumulat 100.000 de vizualizări.

De menționat că se atestă o creștere a numărului de vizualizări și, respectiv, a interesului cetățenilor pentru intervențiile Centrului în domeniile sociale – sectoarele mai apropiate intereselor cotidiene ale oamenilor.

Pentru un rezultat mai bun, în anul 2020, a fost aprobată Strategia de comunicare a CNA pentru anii 2020 – 2023, care va eficientiza procesul de comunicare internă și externă, prin realizarea principalelor elemente ale procesului de comunicare și va avea impact pozitiv atât asupra imaginii instituției, cât și asupra proceselor de cooperare interinstituțională.

OBIECTIVE ȘI PRIORITĂȚI PENTRU ANUL 2021

Prezentarea în termen și în modul stabilit a Raportului de monitorizare a executării planului de implementare a SNIA 2017-2020.

Promovarea proiectelor de acte legislative, care nu au fost aprobate în anul 2020, ce țin de eficientizarea activității Centrului.

Demararea acțiunilor suplimentare întru promovarea eficientă a politicilor de prevenire și combatere a corupției în domeniile prioritare pentru anul 2021.

Ajustarea cadrului legal și instituțional la standardele internaționale în domeniul cooperării internaționale.

Promovarea imaginii Centrului prin intermediul tuturor instrumentelor disponibile, o prioritate aparte fiind creșterea vizibilității și transparenței instituției, fapt care va conduce la sporirea credibilității societății față de instituție și nu în ultimul rând prin implementarea Strategiei de comunicare a CNA pentru anii 2020 – 2023.

Prevenirea și combaterea fenomenului corupției în:

- achizițiile publice centralizate în sănătate, primordial cele efectuate în contextul pandemiei provocate de virusul COVID-19;
- executarea programelor de reparații a drumurilor în Republica Moldova;
- procesul de privatizare a patrimoniului Republicii Moldova.

Centrul Național Anticorupție